

eglutè

1984
SPALIS

TURINYS

- 3 RUDENS DIENA, A. Kašiubienė
- 4 PASAKA, L. Sruoginytė
- 13 KATINĖLIS, L. Žitkevičius
- 14 AR ŽINAI? TRYS ŠVENTĖS, R. Udrienė
- 16 NELAIMĖ, Teta Audronė
- 21 GAMTA IR APLINKA: KATĖS
- 25 GALVOSŪKIAI
- 30 VAIKŲ KŪRYBA

PIEŠINIAI

Viršelės — P. Jurkauskas

Skyrių vinjetės — Z. Sodeikienės

Kitos iliustracijos:

A. Sruoginienė — 3

L. Sruoginytė — 5-7, 11, 12

J. Paukštienė — 13

N. Landys — 16

M. de Sá Pereira — 18

V. Norvilaitė — 20

A. Sutkuvienė — 21, 23, 24

REDAKCIJA

REDAKCIJA: vyr. redaktorė — ses. O. Mikailaitė, Immaculate Conception Convent, Putnam, CT 06260

ADMINISTRACIJA: administratorė — Danguolė Sadūnaitė, Immaculate Conception Convent, Putnam, CT 06260

Gautąją medžiagą "Eglutės" redakcija taiso ir tvarko savo nuožiūra. Be redakcijos leidimo "Eglutėje" spausdintų rašinių bei piešinių kitur prašome nespausdinti.

STATEMENT OF OWNERSHIP

"EGLUTĖ" — The Little Fir, Lithuanian magazine for children. Published monthly except July and August—10 issues annually. Subscription by mail \$7.00. Office of publication and general business offices at Immaculate Conception Convent, Rte. 21, Putnam, CT 06260. The magazine is owned and published by the Sisters of the Immaculate Conception, Inc., whose headquarters are at the above address. The editor is Sister Ann Mikaila. The managing editor is Danguole Sealey. Average paid circulation by mail for 1984 is 920 copies. Total printed 950. Balance for office use. Actual figures for Sept. 1984: net press run 940 copies. Mail subscription 916, left over 24 copies.

EGLUTĖ (THE LITTLE FIR) — (USPS 169-200)

RUDENS DIENA

Albina Kašiubienė

Lietutis lyja, debesėlis svyra,
Mano langeliai ašarėlėm byra.
Klausčiau saulutę, kur ji išėjo,
Kad debesėlis lietutį sėjo.

Išgirdo mane miegojęs vėjas,
Audrų ant žemės didis kėlėjas.
Pūsteli kartą, pūsteli kitą,
Ir debesėli nuo dangaus rita.

PASAKA

Laima Sruoginytė

Kai buvau mažas berniukas, mano tėvams nusibodo gyventi dideliame mieste, ir mes atsikraustėm į mažą miestelį. Jame gyveno ne daugiau kaip šimtas žmonių. Įsikraustėm į savo naujus namus. Tie mūsų nauji namai iš tikrųjų buvo labai senas, baltas pastatas.

Mums tik atsikėlus, visi seni miestelio gyventojai pasakojo, kad čia miškas apgyvendintas vaiduoklių. Vėlai naktį miške paklydęs žmogus gali girdėti jų staugimą. Bet mūsų name jokių vaiduoklių nebuvo. Ten gyveno tik storas, senas, juodas katinas, kurį pavadinom Mykolu. Mykolas mums netrukdė. Jis greitai priprato prie mūsų šeimos, o mes prie jo.

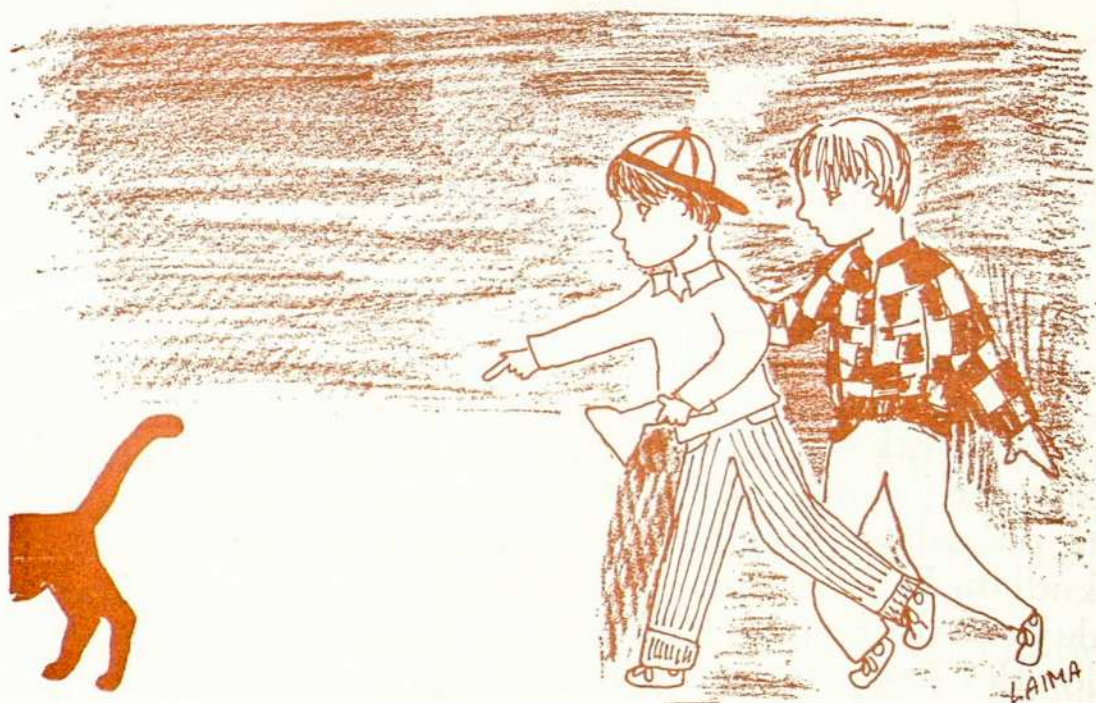
Mykolas praleisdavo savo dienas, gulėdamas ant priešakinių gonkų laiptų. Kai ateidavo paštininkas arba koks nors svečias ir norėdavo priėti prie durų, Mykolas, baidysis tingėdamas, pakeldavo savo sunkią galvą. Jis nusižiovaudavo ir vėl, nuleidęs galvą, užmigdavo. Dienos metu Mykolas iš savo vietos pajudėdavo tik tada, kai mamytė pašaukdavo: "kic, kic, kic", ir padėdavo jam ēsti. Jis pajudėdavo ir tada, kai ateidavo kaimynų katinas Šmikis. Tada jiedu dingdavo miške. Ten išdykaudavo ir kartais susipiaudavo. Tokiomis dienomis Mykolas grįždavo namo apdraskytas ir neleisdavo niekam jo glostyti.

Kas vakarą, kai saulė nusileisdavo ir mes vaikai grįždavome į namus nusiprausti ir pasiruošti miegui, mamytė pašerdavo Mykolą. Paimdama seną, storą, juodą ir kudlotą katiną į rankas, ji paleisdavo į lauką ir užrakinavo duris. Kur Mykolas eidavo vakarais, niekas nežinojo. Bet kas rytą, saulei tekant, katinas vėl būdavo prie mūsų durų, kniaukdamas pusryčių.

Vieną gražią dieną, dieną prieš tėvelio gimtadienį, atėjo man į galvą tokia mintis: "Kur mūsų Mykolas eina vakarais?" Aš labai užsinorėjau sužinoti. Pasikalbėjau su savo draugu Jonu, kuris šalia mūsų gyveno. Jam taip pat buvo įdomu sužinoti, kur jo katinas Šmikius dingsta vakarais. Susitarėm tą vakarą, kai visi nueis gulti, susitiksime lauke ir paseksime katinus. Pasiimsime žibintorelius ir pažiūrėsime, kur jie nueina.

Sutartą valandą Jonas laukė manęs krūmuose. Kai prisiartinau, jis man pašnibždėjo, kad Šmikis susitiko su Mykolu ir jiedu jau nuėjo į miško pusę. Mes sekėme iš paskos. Žibintorėlių šviesoje buvo matyti, kad du juodi katinai eina priešais mus. Nutarėm išjungti žibintorėlius ir sekti katinus mėnulio šviesoje, kad jie mūsų nepastebėtų.

Katinaiėjo tylėdami, ir mes taip pat. Ėjom vis gilyn ir gilyn į mišką. Pagaliau priėjome vietą, kur buvo nugriautos akmeninės tvoros likučiai. Katinai perlipo per tvorą, paėjo pora žingsnių ir sustojo mažoj pievelėj. Ir mes priėjom prie tvoros ir atsigulėm ant pilvų taip, kad galėtume matyti, kas dedasi. Laukėm kas bus toliau.

Staiga Mykolas sukniukė pilnu balsu: "Miau, miau! Visi miško ir miestelio gyventojai, susirinkite!" Mudu su Jonu nepajutom, kad puikiai supratom katinų kalbą, nes buvo taip įdomu, kas aplinkui dedasi. Štai iš visur pasirodė katinai: maži, dideli, stori, ploni, jauni, seni, — ir jie visi buvo juodi. Vieni iš krūmų išslinko, kiti iš medžių išsoko, dar kiti per mišką atbėgo.

Kai visi katinai susirinko, jie susėdo ratu, o Mykolas atsitūpė pačiam vidury. Jis taip kalbėjo: "Miau, miau! Dabar visi pasakykite, ką šiandien nuveikėt".

Vienas mažas, labai tamsus katinas, paėmęs žingsnį į priekį, taip prabilo: "Miau, šiandien aš iššokau priešais moterį, einančią per gatvę. Ji buvo apsikrovusi maišais ir taip išsigando, kad visi daiktai jai iš rankų iškrito!"

“Bravo, Maurai! Gerai padarei,” pagyrė Mykolas. “Kas dar? Tada viena smulki katytė žengė žingsnį į priekį ir tarė: “Miau, šiandien mūsų mergaitė norėjo mane paglostyti ir aš jai ranką įdrėskiau”.

“Gerai padarei!” pritarė Mykolas. “Nepamirškite, broliai ir sesės, kad mes priklausome viso pasaulio juodų katinų sąjungai! Todėl turime atlikti tam tikrus blogus darbus. . . O dabar turiu jums svarbią žinią: rytoj pas mano šeimininkus bus šventė. Tai Petro tėvelio gimtadienis. Žinau, kad ta proga Petro mamytė visad iškepa vištienos pyragų. . .” Ir, nors Mykolui pradėjo seilės varvėti, jis vis vien tęsė toliau: “Iškepusi pyragus, Petro mamytė visad juos sustato ant palangės, kad atvėstų. Paskui žmonės susėda už stalo ir juos valgo, — ir man nieko nepalieka! Bet šimet taip nebus!

— Tikra teisybė! — pasakiau Jonui į ausį. — Mama rytoj keps vištienos pyragus.

— Š-š-š, tylėk! — subarė mane Jonas ir pamojo ranka.

Mykolas kalbėjo toliau: “Rytoj keli iš mūsų susirinkime atlikti vieną darbelį. Palauksime krūmuose, kol mano šeimininkė išneš pyragus. Tada mes pulsime ir suėsimė. Žmonės negaus nė paragauti!” ir Mykolas piktai nusijuokė. “Aišku, Šmikiš ir aš tame žygyje dalyvausime, bet mums reikia dar trijų katinų”.

“Miau, miau! Aš eisiu kartu,” sukni aukė katinas, kuris pirmas kalbėjo. “Ir iš noriu,” pritarė smulki katytė,

kuri vakar mergaitę įdrėskė. “Ir aš, ir aš!” kniaukė katinai. Visi norėjo eiti pyragų vogti.

“Tylos!” sušuko Mykolas. “Aš išrinksiu, kas žygyje dalyvaus”. Jis piktai pasižiūrėjo į katinų ratą. Tada pasakė: “Mažytė ir Mauras eis dėl gerai atliktų darbų”. Mykolas dar apsidairė aplinkui ir pastebėjo vieną katiną sėdintį su nuleista galva”. “Paimsim dar ir Simą,” pridėjo Mykolas.

Simas buvo labai gerai prižiūrėtas katinas: jo kailis žvilgėjo mėnulio šviesoje. Simo šeimininkai jį kasryt kiaušiniais šerdavo ir todėl jo kailis buvo toks gražus. Išgirdęs Mykolo žodžius, Simas pakratė galvą: “Ne, aš neisiu. Žmonės man geri ir aš juos mėgstu”. Mykolas nusteбęs sušuko: “Užpulkite jį!” Ir tuojau du jauni katinai išvarė Simą iš ratelio. Mykolas išrinko kitą katiną dalyvauti rytdienos ekskursijoje.

“Dabar, broliai ir sesės, mums reikia išsiskirstyti iki rytojaus. Sėkmės visiems!” Ir visi katinai dingo taip greitai, kaip buvo atėję. Miške buvo tylu ir tamsu.

Jonas negalėjo tikėti tuo, ką buvo matęs ir girdėjęs.

— Ką tu galvoji? — paklausė manęs. — Aš beveik netikiu. Mūsų Šmikis visad būna toks geras dienos metu.

O aš galvojau apie mamos pyragus, ir kaip ji pyks, kai Mykolas sugadins gimtadienio vaišes.

— Mums reikia katinus kaip nors sustabdyti, — pasakiau. — Bet kaip? — ir mes abu atsisėdome ant akmeninės tvoros pagalvoti. Staiga man atėjo mintis.

— Jonai, paklausk, turiu gerą mintį! — sušukau. — Kai mes gyvenome mieste, ir katinai naktimis garsiai kniaukdavo po mūsų langais, tėvelis ant jų užpildavo šalto vandens.

— Na ir kas? — sumurmėjo mano draugas.

— Taigi, jis taip katinus nubaidydavo. Ir mes galime tą patį padaryti. Tik paklausk, Jonai! Rytoj, kai tik

mano mama iškeps pyragus ir juos padės ant palangės atvėsti, mudu pripilsime kibirus vandeniu, užlipsime į antrą aukštą ir iš mano miegamojo kambario lango išliesime vandenį ant katinų.

— Puikus planas! — pritarė Jonas. — Darysime, kaip sakai, — ir mes išsiskirstėme savo keliais, kaip katinai.

Išaušo rytas. Mama tuojau po pusryčių pradėjo kepti vištienos pyragus. Nieko nesakę, mudu su Jonu paruošėm du kibirus šalto vandens ir nunešėm į mano kambarį. Apie pirmą valandą mama išėmė pyragus iš pečiaus ir, liepdama mums jų neliesti, pasatė ant palangės. Tai buvo mūsų sutartas signalas. Mudu su Jonu nubėgome į antrą aukštą.

— Niekur neišeik, Petrai! — sušuko man mama. — Kai tik tėvelis grįš namo, valgysime. Tai pasakius, ji pašaukė mano sesutę Ireną ir liepė jai padengti stalą. "Gerai, kad liks kas valgyti," pagalvojau aš.

Mano kambaryje Jonas budėjo prie lango, o aš prie durų, jei kartais netikėtai įeitų mama, arba Irena, arba mano jaunesnis brolis, Rimas. Staiga Jonas suriko:

— Jau ateina!

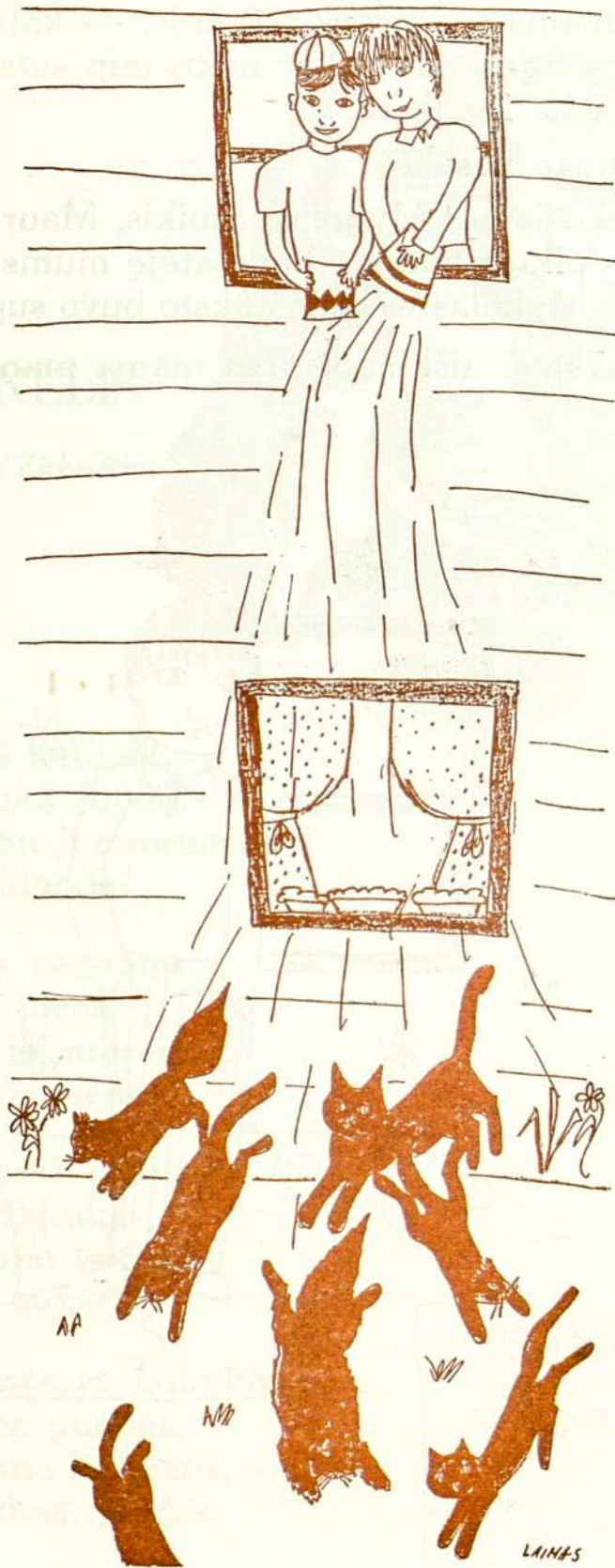
Mes abu pagriebėme vandens kibirus ir išliejome pro langą. Penki šlapi, juodi, kudloti katinai spruko į miško pusę, garsiai kniaukdami.

— Valio, valio! Išgelbėjom pyragus! — šūkavom abu su Jonu, šokinėdami aplink kambarį. — Nugalėjom katinus, išgelbėjom pyragus!

— Ar galėsi ir pats išsigelbėti, Petrai!? — nuskambėjo piktas balsas mums už nugarų.

Apsisukęs pamačiau mamytę, stovinčią tarpdury su mediniu šaukštu rankoje.

— Ar manai, kad man didelis malonumas visą rytą plūsti prie karštos krosnies ir kepti pyragus tam, kad jūs vaikai juos sulaistytumėt vandeniu!?

— Bet, mama, — šokau aiškintis, — katinai norėjo suėsti tuos pyragus. Jie vakar naktį taip sutarė. Aš tik norėjau pyragus išgelbėti...

Mama nieko nesakė.

— Tikrai, mama! Mykolas, Šmikis, Mauras, Mažytė ir dar vienas piktas katinas buvo atėję mums šventę sugadinti. Mat, Mykolas viską iš anksto buvo suplanavęs...

Ir nors aš ilgai aiškinausi, bet mama man netikėjo.

KATINĖLIS

Leonardas Žitkevičius

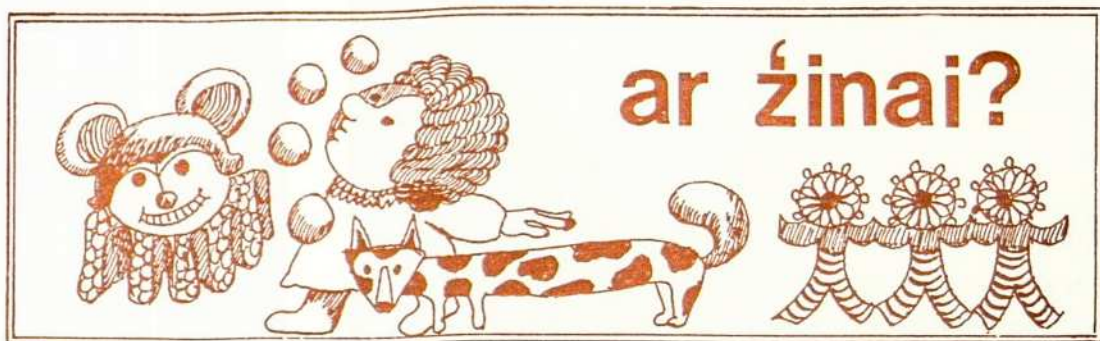

Tai turiu aš katinėlį, —
Kaip angliuką juodą.
Kartais noriu jį nuprausti,
Bet jis nesiduoda!

Prisitykojęs pagaunu,
Kai jis laka pieną.
Negaliu aš jo nuprausti,
Juodas jis vis viena!

— Bėkit, vyrai, pažiūrėti:
Ar tai ne kipšiukas,
Ne! Tai mano katinėlis
Po kiemelį sukas.

— Bėkit, moterys, laikykit!
Lekia gatvėn puodas.
Ne! Tai mano katinėlis, —
Kaip angliukas, juodas.

TRYS ŠVENTĖS

Rūta Udrienė

Spalio mėnesį katalikai švenčia tris svarbias šventes: šventos Teresės Kūdikelio Jėzaus — spalio 1 dieną; angelų sargų — spalio 2 dieną; Marijos rožinio karalienės — spalio 7 dieną. Tai trys reikšmingos dienos lietuviams.

Prisiminkime, kaip labai šventoji Teresėlė mylėjo Kūdikelį Jėzų. Ji save įsivaizdavo sviedinuku, su kuriuo Kūdikelis Jėzus pažaizdavo ir kartais net numetęs į kampelį, užmiršdavo. Jos gyvenimas pasižymėjo **ypatingai** gerai atliktais, smulkiais ir nereikšmingais darbeliais. Ji nieko nuostabaus nepadarė, bet su didele meile viską paaukojo Jėzui. Ji viską nemalonaus nukentėjo dėl Jėzaus meilės. Ir mes galime panašiai daryti. Prašykime Jėzaus pagalbos sau ir savo šeimoms bei mūsų tėvynei Lietuvai. Nepamirškime pasveikinti mūsų pažįstamų lietuvičių Teresėlių jų vardo dieną.

Antroji lietuviukams svarbi šventė spalio mėnesį tai angelų sargų diena. Koks geras Dievulis, kad mums kiek-

vienam duoda po angelą, kurio darbas yra mus saugoti nuo visokių nelaimių — pavojų kūnui ir dvasiai. Mūsų angelai sargai ne tik mus prižiūri, bet jie visuomet mato Dievo veidą. Fatimos vaikučiai, kurie matė Dievo Motiną Mariją 1917 metais, taip pat matė savo angelus sargus. Liucija, Pranukas ir Jacinta patyrė, kokia didelė yra šių angelų meilė Dievui ir žmonėms. Dažniau pasimelskime į savo angelus sargus. Paprašykime Lietuvos Angelo Sargą užtarti mūsų kraštą pas Dievą, kad Lietuva vėl atgautų laisvę.

Dievo Motinos Marijos mums duota malda, rožinio malda, yra galbūt pats geriausias ginklas, kuriuo lietuviai gali iškovoti pasauliui taiką ir savo tėvynei laisvę. Komunistai su savo kariuomene pavergia mūsų kraštą. O mes galime įstoti į maldos kariuomenę ir rožinio ginklais laimėti laisvę mūsų tėvynei. Dievo Motinai labai patinka rožinio malda ir ji pati yra prašiusi, kad visi žmonės ją kalbėtų. Išmokite kalbėti rožinį. Jo nepamirškite ypač spalio mėnesį. Melskitės atskirai ar savo šeimose už taiką žmonių širdims, šeimoms, Lietuvai ir visam pasauliui.

**Kalbu rožinėį
Dangaus Motinėlei.**

**Kalbu ir kartoju:
Malonės pilnoji,**

**Prašau man padėti
Dievulį mylėti.**

(Kun. Stasys Yla)

NELAIMĖ

Teta Audronė su Dainavos JAS stovyklos 8-to būrelio pagalba

Vieną saulėtą dieną Cepelinas, Snaigytė ir Ledukas žaidė parke. Jie suposi, slidinėjo, gaudė viens kitą, žaidė kavones. Trims draugams buvo taip smagu žaisti, kad jie nepastebėjo, kai saulutė užlindo už debesų. Pakilo vėjas ir ėmė smarkiai pūsti.

— Ar girdėjot keistą garsą?—staiga sušuko Snaigytė.

Cepelinas su Leduku stabtelėjo. Jie pastebėjo, kad viskas labai keistai atrodo. Abu dairėsi aplinkui.

Trakšt, trakšt, vėl pasikartojo Snaigytės išgirstas garsas. Žemė lyg sujudėjo ir visi trys draugai pradėjo suktis. Jie negalėjo išstovėti vietoje. Visi puolė ant ledo, užsimerkė, bijodami pasižiūrėti, kas dedasi.

Jie buvo tiek išsigandę, kad nepastebėjo, jog ledo gabalas, ant kurio jie žaidė, atskilo ir ėmė plaukti tolyn nuo Pingvinų miesto. Jie nespėjo nušokti ir nuplaukti į krantą. Stiprus vėjas nešė ledo salą į jūrą.

Laimei, vėjas nunešė ledo salą į uolą, išgraužtą ledyne. Ten trys draugai truputį galėjo atsikvėpti. Uloje buvo užuovėja nuo audros. O pietinio ašigalio audros yra labai baisios!

Už poros valandų trys išsigandę pingvinukai pastebėjo, kad jie vėl plaukioja atviroje jūroje. Apsidairę nieko daugiau nematė, tik vandenį.

— Net mūsų miesto nematyti! — atsiduso Ledukas.

— Jei ir galėtume iš čia išplaukti, nežinome į kurią pusę, — pasakė Cepelinas.

— Ką mes darysime? — verkšleno Snaigytė. — Čia nėra nei ko valgyti, nei kur pasislėpti.

Ir tikrai, aplinkui nieko kito nebuvo matyti, tik didžiuliai ledo gabalai ir pilka, nedraugiška jūra.

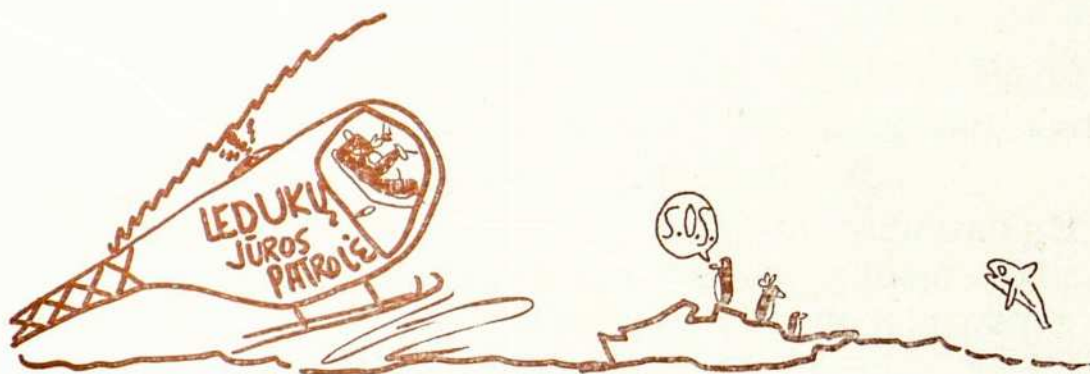
— Jei visi trys kartu šauksime, gal kas nors mus išgirs, — pasiūlė Cepelinas.

— Gelbėkit! — šaukė ir šaukė trys draugai. Jie manė, kad gal vėjas nuneš jų balsus Pingvinų miesto link. Jie šaukė, kol užkimo, bet niekas jų negirdėjo. Pagaliau, pradėję balselius, visi trys atsisėdo, prisiglaudė prie viens kito ir giliai verkė. Jiems buvo labai baisu.

Ir Pingvinų mieste nebuvo linksma. Ponia Pingvinienė matė, kas nutiko. Ji sėdėjo parke, netoli nuo tos vietos, kur žaidė pingvinukai. Audra taip staigiai užėjo, kad ji nespėjo vaikams sušukti, kad sugrižtų prie jos. Ji matė, kaip atskilo sala ir išplaukė į jūrą. Ponia Pingvinienė nuskubėjo pranešti Ledukų Patrolei.

Audrai apimus, Ledukų Patrolė tuojau pradėjo ieškoti pingvinukų laivais ir malūnsparniais. Vaikų tėveliai sėdėjo prie kranto susirūpinę, laukdami žinių. Pingvinų miesto gyventojai jiems nešė karštos kakavos ir maisto.

— Ledukų Patrolė tikrai juos ras, — ramino visi. — Jie labai patyrę ir turi geras gelbėjimo priemones.

— Ačiū už paguodą, — atsakė ponas Pingvinas. — Turime vilties, kad mūsų vaikus greitai suras. Nejaugi juos taip toli išnešė!

Valandos slinko. Ėmė temti ir buvo šalta. Cepelinas, Snaigytė ir Ledukas buvo taip išvargę, kad jų akys pačios merkėsi. Jie buvo pradėję užmigti, kai Ledukas sušuko:

— Žiūrėkit, kas ten! Baltas banginis!

Kaip žinote, balti banginiai gali būti gana pavojingi pingvinukams. Nors šis banginis negalėjo jų pasiekti, bet jie visvien bijojo. Juk vėjas gali juos nupūsti nuo salos tiesiai į jūrą ir į banginio nasrus!

— Gelbėkit, gelbėkit! — vėl pradėjo šaukti trys draugai. Jie ėmė mojuoti Snaigytės raudonu kaspinu. Manė, kad Ledukų Patrolė greičiau juos pastebės.

Tas kaspinas juos ir išgelbėjo! Patrolės vadas iš malūnsparnio pamatė ryškiai raudoną tašką jūroje. Jis pasižiūrėjo per žiūronus ir surado tris pingvinukus ant ledo salos.

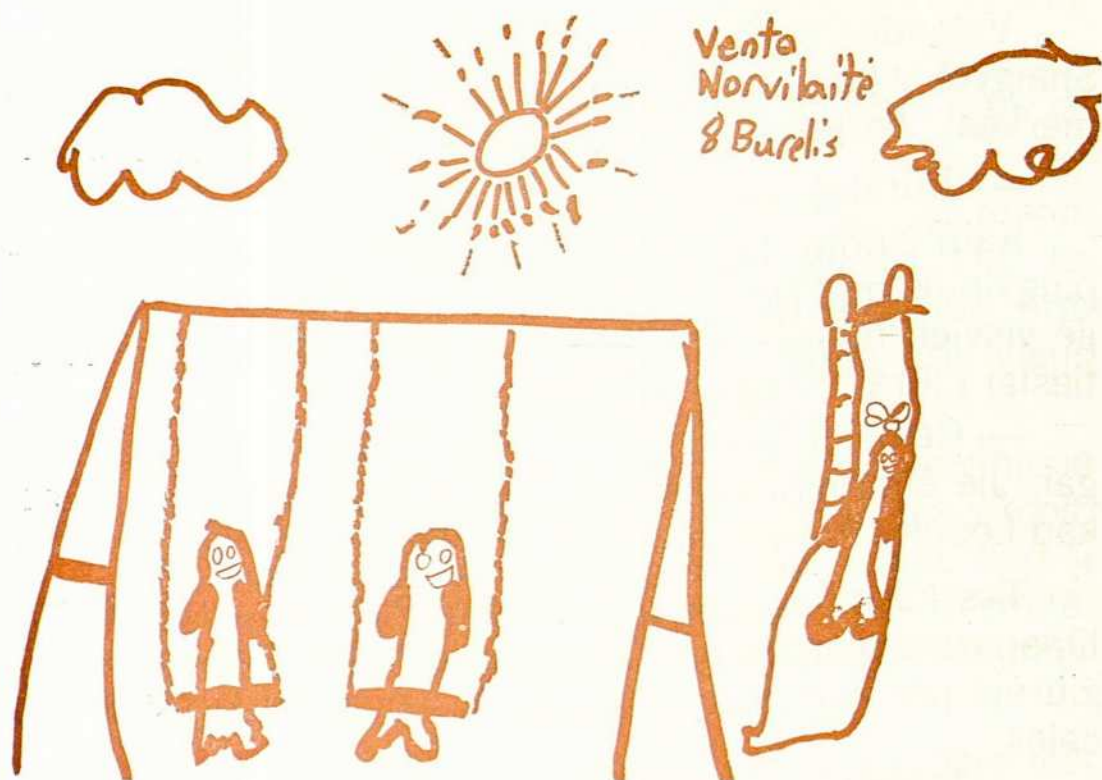
— Matau juos! — linksmai sušuko.

Galite įsivaizduoti, koks buvo džiaugsmas Pingvinų mieste, kai per radiją pranešė, jog Ledukų Patrolė rado Snaigytę, Leduką ir Cepeliną. Visiems pranešė, kad jie gyvi ir sveiki, tik labai išalkę.

Kai pingvinukai buvo atskraidinti į namus, visas Pingvinų miestas juos pasitiko. Surengė paradą ir didžiulę puotą miesto salėje. Visi miesto pingvinai norėjo pasidžiaugti ir pagerbti išgelbėtuosius ir juos išgelbėjusius Ledukų Jūros Patrolės didvyrius.

Visi ilgai šoko, dainavo ir džiaugėsi. O Cepelinas, Snaigytė ir Ledukas negalėjo atsivalgyti žuvinių cepelinų.

— Maniau, kad jau niekad neragausiu žuvinių cepelinų! — pasakė Cepelinas. Ir visi trys draugai tiek daug privalgė, kad jiems net pilvukus pradėjo skaudėti.

Puotai pasibaigus, tėveliai parnešė pingvinukus namo ir paguldė minkštuose pataluose. Ponai Pingvinai, stipriai glausdami Cepeliną, dėkojo Dievuliui, kad jų sūnelis grįžo namo po tokios nelaimės.

Sekančią dieną visi Pingvinų miesto laikraščiai rašė apie pingvinukų nuotykį ir jo laimingą pabaigą. Tą vakarą trys draugai sėdėjo ant sofos ir žiūrėjo į save televizijoje, kur per žinių programą pasakojo apie laimingą nelaimę Pingvinų mieste.

KATĒS KATĒS KATĒS
KATĒS KATĒS
KATĒS

LAUKINĒS KATĒS

Ar žinai, kad laukinės katės — didelės ir mažos — gyvena kiekviename kontinente, išskyrus Australiją ir Antarktiką? Ir visos jos, nesvarbu kokio didumo bebūtų, yra nepaprastai geros medžiotojos. Jos labai gerai mato, net blankioj ir neaiškioj šviesoj. Turi gerai išsivysčiusią klausą ir viską gerai užuodžia. Jos — greitos ir vikrios.

LAUKINIŲ KAČIŲ RUŠYS

Pati greičiausia iš jų yra vadinamoji "cheetah". Ji bėga greičiau negu bet koks kitas žvėrelis. Bėgdama nedidelį nuotolį, ji gali pasiekti net 70 mylių per valandą greitį.

Liūtai gyvena atviruose žemės plotuose. Jie keliauja ne pavieniui, bet šeimomis. Liūtės rūpinasi liūtukais ir daug laiko praleidžia medžiodamos. Gi liūtai (liūtas gali sverti daugiau negu 400 svarų!), apgina jas nuo kitų žvėrių. Kiekviena šeima turi savo atskirą, tik jai priklausančią teritoriją.

Tigrai taip pat yra didelio sudėjimo žvėrys. Kartais savo dydžiu prašoka net liūtus. Tigrus užtinkame karšto klimato miškuose, kaip kad Indijoje. Juos randame ir šaltame, sniegu nuklotame Sibire. Jie yra puikūs plaukikai.

Leopardai, nors dydžiu mažesni negu liūtai ir tigrai, yra labai stiprūs žvėrys. Jie moka vikriai laiptoti ir dažnai nusineša savo grobį į medžius ir jį ten suėda. Tigrus, vardu jaguarus, užtinkame Centrinėje ir Pietų Amerikoje. Jų kailis yra taškuotas, kaip leopardų.

Laukinės katės vardu pumos (taip pat vadinamos kalnų liūtais, arba kuguarais), randamos Kanadoje bei Šiaurės ir Pietų Amerikoje. Kadangi jos laikosi toli nuo žmonių — yra retai matomos.

Lūšys (angliškai lynx), pasižymi tuo, kad turi didelius pluoštus kailio ant ausų. Viena rūšis jų veisiasi šiaurinėj Europoj ir Šiaurės Amerikoj. Jų letenos plačios ir jos prilaiko žvėrelį nuo grimzdimo sniegan. Laukinės katės, kurios prisilaiko Afrikos ir Azijos karštose dykumose ir lygumose yra joms giminingos. Angliškai jas vadiname caracal vardu.

Laukinės katės vardu pardelis (angl. ocelot) yra vidutinio dydžio ir taškuotos. Jas užtinkame tarp pietų-vakarinio Jungtinių Amerikos Valstybių pakraščio ir net Pietų Amerikoj.

NAMINĖS KATĖS

Naminės katės išsivystė iš mažų prijaukintų laukinių kačiukų. Pirmosios naminės katės senais laikais pasirodė Kinijoje, Egipte ir Indijoje. Iš tenai, jūrininkai ir įvairūs prekyautojai jas pergabeno į kitus kraštus.

Yra daug įvairių rūšių naminių kačių. Visos jos, labai skirtingo dydžio, svorio ir spalvos. Persiškos ir himalajiškos katės pasižymi ilgu, puriu kailiu. Kitos veislės katės, kaip kad abisiniškos, mėlynos — rusiškos, siamietiškos turi trumpą kailį.

Visos katės yra geros medžiotojos. Dėka savo minkštų letenų ir gerų nagų, jos sugeba vikriai laiptoti. Kadangi katė turi labai gerą pusiausvyrą, jai lengva laiptoti po medžius, stogus, tvoras. Jeigu ji kris, dažniausiai ji nusišleis ant savo kojų. Žmonės sako, kad katėms skirta gyventi "devynius gyvenimus". Bet tai nėra tiesa. Jos tiktai moka gudriai išsisukti iš bėdų.

Paėdusi katytė mėgsta praustis ir murkti, kaip ir laukiniai kačiukai.

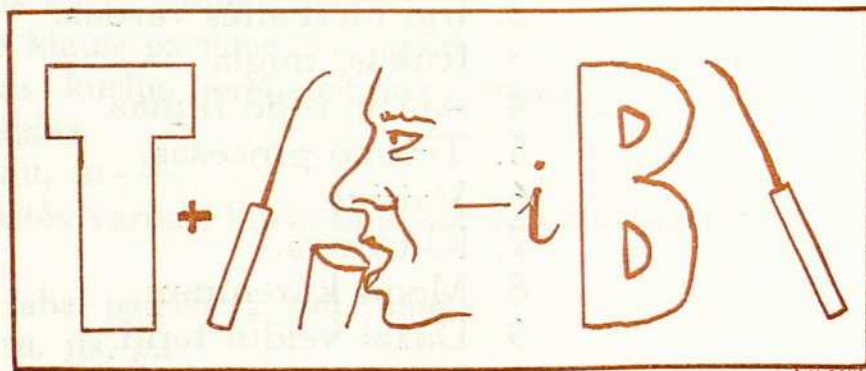

I. ATSPEK MİSLES!

1. Kitam kanda, bet pats rėkia.
2. Abu tą pačią algą ima, bet vienas 12 kartų sunkiau dirba.
3. Išsoko vyrutis iš balto akmenuko, — jo drabužėliai nei austi, nei siūti.

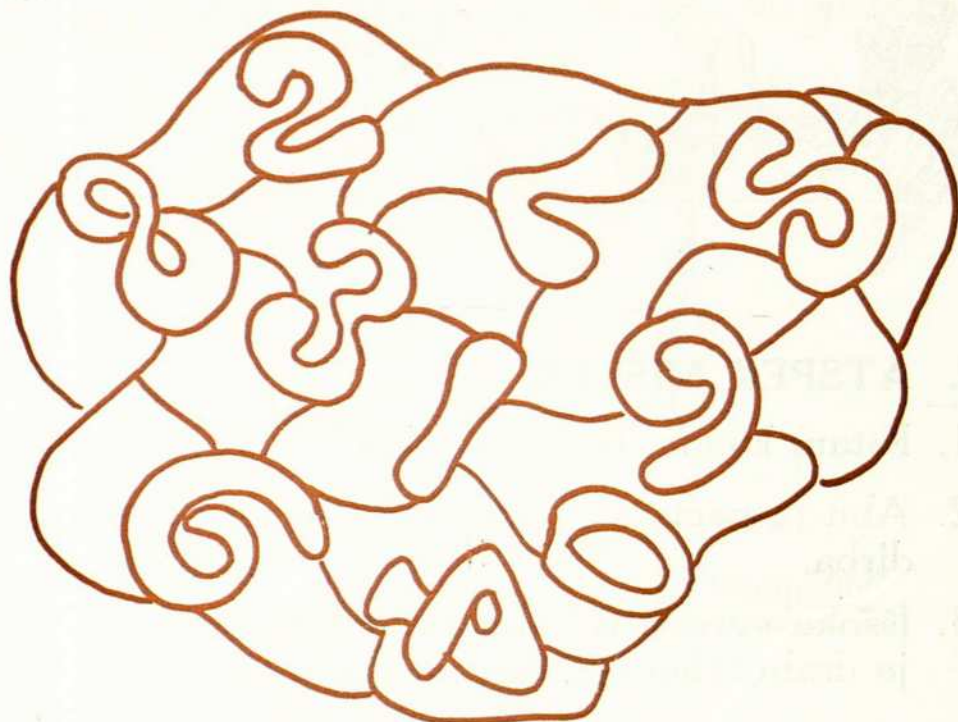
II. ATSPEK PASLĖPTĄ PRIEŽODI!

Surašyk kiekvieno parodyto daikto vardą. Atimk ar pridėk raides, kaip nurodyta.

III. KIEK SKAIČIŲ GALI RASTI?

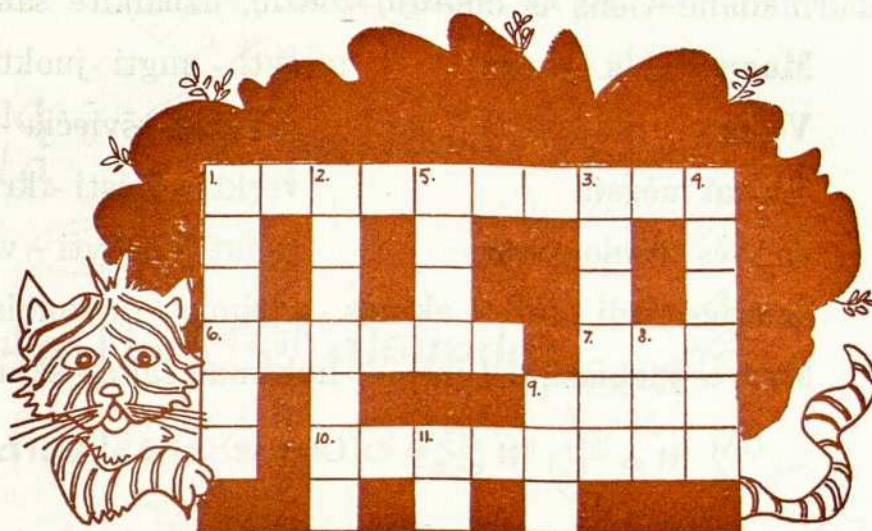
Kai surasi skaičius, nuspalvok juos skirtingom spalvom.

IV. SUDARYK NAUJUS ŽODŽIUS!

Pridėkite vieną raidę žodžio pradžioje, kad gautumėte naują žodį, kurio reikšmė yra duota.

1. Vilnis.	-anga.
2. Irgi mergaitės vardas.	-Irutė.
3. Rūkas, migla	-aras
4. Ant jo rodo filmas.	-kranas.
5. Teismo procesas.	-yla.
6. Vaisius.	-riaušės.
7. Kliuviny.	-liūtis.
8. Medis kūrenimui.	-alka.
9. Dažai veidui tepti.	-rimas.
10. Labai užimti darbu.	-karštis.

V. KRYŽIAŽODIS

Skersai:

1. Tibeto gyventojas.
6. Vandeninis gyvulys, kuris cirke laiko kamuolį ant nosies.
7. Ta mergaitė, ——— berniukas.
9. Žodis labai panašus į žodį "kada".
10. Šiltų kraštų vaisius — rudas iš lauko, geltonas viduj.

Žemyn:

1. Plėšrus kačių giminės žvėris.
2. Didelė kiaulė parduodama mėsai.
- p. Daiktas, kuriuo pereiname per vandenį.
4. Ne šlapias.
5. Aš tikiu, tu ———.
8. Mergaitės vardas, kuris taip pat rašomas normaliai ir atbulai.
9. Žodis labai panašus į žodį "kam".
11. ———, tu, jis, ji.

VI. UZBAIK SAKINIUS!

Pasirinkdami vieną iš duotųjų žodžių, užbaikite sakinius.

Mums reikia šviesos

matyti - augti - juoktis - miegoti

Vėjas

plaukia - šviečia - pučia - lyja

Vaikai mėgsta

verkti - žaisti - kristi - skalbti

Žirklys naudojamos

pjauti - rašyti - virti - kirpti

Žmonės girdi

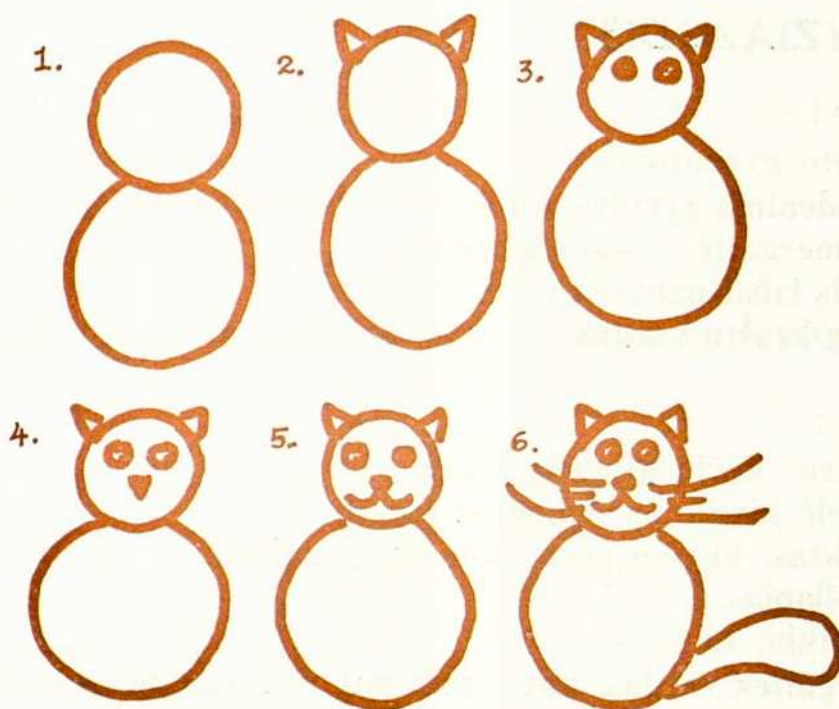
akimis - ausimis - rankomis - dantimis

Marytė juokiasi, kai jai

linksma - šalta - skauda - liūdna

VII. NUPIEŠK KATYTĘ.

Kurias raides naudojai nupiešti katytę?

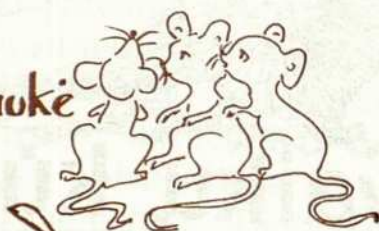
(Galvosūkių atsakymai psl. 29)

PASAKA...

Viena
Kartą

pasišaukė

ir sako: "Mūsų atsirado

Jos didelės mato ir ir .

Sakykit

kaip mums apsisaugoti?

-Pariškim -sako viena

-Puiku! - sako kita

-Aš čia, riškit! - sušuko

Sakykit

ką padarė

su

11. aš.

Zemyn — 1. tigras, bekonas, 3. tiltas, 4. sausas, 5. tikis, 8. Ada, 9. tam,

V. Skersai — 1. tibetietis, 6. ruonis, 7. tas, 9. tada, 10. ananasas.

8. malika, 9. grimas, 10. įkarštis.

IV. 1. banga, 2. Bitutė, 3. garas, 4. ekranas, 5. byla, 6. kriaušės, 7. kliūtis,

II. Tyla gera byla.

I. 1. pjūklas, 2. laikrodžio ilgoji rodyklė, 3. viščiukas.

Galvosūkių atsakymai

SAPNAS

Vieną naktį užmigau ir sapnavau tokį sapną: Eidamas namo iš mokyklos, susitikau vieną poną, kurio niekad nebuvau matęs. Jis dėvėjo tamsų liutpaltį, labai ilgą, beveik iki žemės. Ant galvos dėvėjo tamsią kepurę taip, kad nemačiau jo akių. Jis manęs paklausė, kuo norėčiau būti: ar slaptosios policijos agentas, ar kino žvaigždė. Sakiau, kad noriu būti policijos agentu. Tada ėjau namo, o jis man sakė: Palauk! Iškėlęs rankas, pradėjo sakyti kažkokius keistus žodžius. Už kelių sekundžių atmerkiau akis ir priešais save pamačiau policijos viršininką. Jis man liepė sugauti gudrius vagis, kurie buvo pavogę vertingus žiedus. Visur ieškojau tų vagių ir per 24 valandas juos suradau! Jie išsiėmė savo brauninkus ir pradėjo į mane šaudyti. Aš pabudau ir žiūriu, kad einu į mokyklą...

Jonas Lelis

Toronto Maironio mokykla

Vieną vakarą žiūrėjau kone visas programas televizijoje. Viena buvo apie didelį žvėrį, kuris ėda žmones. Kai filmas pasibaigė, nuėjau gulti. Bet negalėjau užmigti, nes mano durys vis atsidadavo. Sapnavau tą žvėrį, kurį buvau matęs televizijoje. Jis mane ėdė ir aš negalėjau ištrūkti iš jo burnos. Pabudau rėkdamas ir pamačiau, kad aš nesuėstas... Pasižadėjau nebežiūrėti tokių baisių programų.

Kristofas Matukas

Toronto Maironio mokykla

KAIP AŠ ATSIKELIU EITI Į LIETUVIŠKĄ MOKYKLĄ

DAIVA! — mama mane šaukia keltis. Aš išsirangau iš lovos ir einu praustis. Didelėj šeimoj sunku patekti į prausyklą. Kai įeinu, viskas suvelta. Dantis išsiplaunu su muilu plaukams, o veidą su dantų pasta. Mat, dar nesu visai atsibudus... Nusipraususi apsirengiu. Tada nueinu į apačią, į virtuvę. Atrodo, kad trečias pasaulinis karas įvyko mūsų virtuvėje! Labai greitai pastebiu, kad mano brolis darė pusryčius. Jis kepė blynus. Tie blynai atrodo, lyg būtų likę nuo pirmo ir antro karo... Tuomet pastebiu, kad jau nėra laiko ir aš išbėgu į mokyklą...

Daiva Grybaitė

Toronto Maironio mokykla

MANO LIETUVIŠKĄ MOKYKLĄ

Kiekvieną šeštadienį aš važiuoju į lituanistinę mokyklą. Kai kiti dar miega, aš keliuosi ankstų rytą ir pradedu ruoštis. Atrodo, vis dar noriu miego. Lovoje buvo taip šilta ir smagu. Norėtusi eiti ir dar nors truputį pamiegoti, bet mama ima šaukti: "Lina, pusryčiai!" Po to, skubu apsirengti ir pasiimu reikalingas knygas. Tėtis mane nuveža.

Aš lankau Dr. Vinco Kudirkos mokyklą Ottawoje. Visoj mūsų mokykloje yra tik septyni įvairaus amžiaus mokiniai. Aš esu vyriausia amžiumi. Tikiuosi šiais mokslo metais baigti šią mokyklą.

Mano sesutė Rima šioje mokykloje dirba su mažiukais — mokytojauja. Baigusi šią mokyklą, aš norėsiu perimti jos darbą.

Mano mokytoja yra mokyklos vedėja ponė A. Paškevičienė. Ji moko ne tik skaityti ir taisyklingai rašyti lietuviškai, bet taip pat dėsto Lietuvos istoriją ir literatūrą.

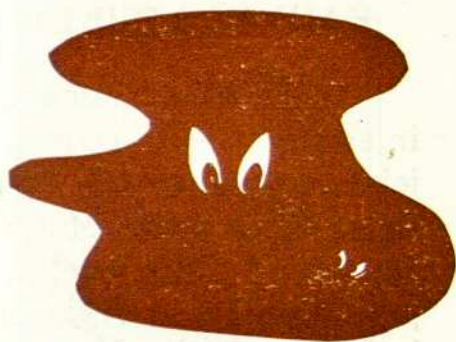
Kartais man ir nepatinka, kad lankydamą visą savaitę vietos kanadišką mokyklą, šeštadienį esu taip pat dar užimta. Bet taip pasitaiko tik retai. Dažniausiai man yra smagu šeštadienį važiuoti į mūsų mokyklą.

Aš esu KANADOS lietuvaitė.

Lina Radžiūtė, 14 m.

BLOGAS SAPNAS

Tu atėjai pas mane naktį,
 Atjojai su perkūnais ir žaibais.
 Kaukei, šaukei, nedavei man ramybės
 Prakeiktųjų balse, blogas sapne.
 Taip puikiai, taip ramiai miegojau,
 Kol atsiradai po mano pagalve.
 Ar tu vilkas, ar ragana esi?
 Nežinau, tik bėk iš po lovos!
 Ar atėjai iš pragaro gelmių?
 Ar iš dangaus nubauti nuodėmių?
 Taip saldžiai aš miegojau pataluos
 Ir viskas dingo baisiuose sapnuos.
 Užmigti negaliu. Galvoje tu man vis,
 Šauki, kauki, daužai į smegenis.
 Noriu ramybės, noriu tvarkos,
 Marš iš po lovos manos!
 Laukiu nakties pabaigos,
 Vaizdų užbaigimo, mano nurimimo...
 Viskas išnyks iš minčių
 Ir liks tik blogu sapnu...

Darius Šilas
 K. Donelaičio mokykla
 Čikagoje

Užmerkiau akis ir atsiradau ant šilto smėlio. Pradėjau eiti į vandenį, bet staiga atsiradau dideliame laive. Užėjo audra ir aš nežinojau, ką daryti. Iššokau iš laivo į vandenį, bet nemokėjau plaukti. Ėmiau skęsti. Ir staiga atsiradau ant didelio juodo banginio, kuris mane išnešė ant smėlėto kranto, kur buvau pirmiau. Aš jam buvau labai dėkinga. Tada lipau į kalną, jau saulė leidosi. Atsisukau ir pamačiau tą patį banginį ant kranto. Nubėgau pažiūrėti: jis dar buvo gyvas, tai jį nustūmiau atgal į vandenį. Aš jam pamojau ranka, o jis man pamojė savo uodega.

Vida Dirmantaitė
 Toronto Maironio mokykla